

tora rozsudek k zmateční stížnosti obžalovaného, vady uvedené vytýkající, podle § 5 novely k trestnímu řádu zrušiti.

Čís. 3103.

Odporu obžalovaného proti rozsudku v jeho nepřítomnosti vynesenému jest vyhověti, prokáže-li, že se ke hlavnímu přelíčení nemohl dostavit pro neodvratnou překážku mimo něho ležící, najmě pro nemoc (§ 427 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 1. března 1928, Zm I 771/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného proti rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 7. února 1927, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločiny podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák. a zpronevěry podle § 183 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v odsuzující části jako zmatečný a věc vrátil témuž nalézacímu soudu, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Obhájce obžalovaného předložil soudu první stolice po vyvolání věci lékařské vysvědčení okresního lékaře Dr. Karla R-a ze dne 5. února 1927, podle něhož jest obžalovaná stížena chudokrevností a srdeční vadou a musí se pro tuto dobu vyvarovati každého rozčilení, by se její nemoc nezhoršila, poněvadž zhoršením choroby by mohlo vzniknouti nebezpečí jejímu životu, a v němž Dr. R. potvrzuje, že se nalézá v jeho léčení. Zároveň obhájce navrhl, by z toho důvodu bylo líčení odročeno zvláště ježto je nutno, by obžalovaná byla přítomna hlavnímu přelíčení. Návrhu tomu soud nevyhověl s odůvodněním, že se nejedná o takovou chorobu, která by zabraňovala obžalované dostaviti se k soudu, a usnesl se, by se líčení konalo v její nepřítomnosti. Zároveň soud nařídil, by obžalovaná byla ohledána soudním lékařem Dr. P-em. Před vynesením rozsudku dostavil se Dr. P. a sdělil, že se nemohl do bytu obžalované dostat, ježto byt byl uzavřen, a že není pravděpodobno, že by byla obžalovaná tak těžce churava, by nemohla vstáti a se ozvati a že podle udání domovnice vychází z domu. Po té soud vynesl rozsudek. Stížnost uplatňuje, protože nebylo vyhověno shora uvedenému návrhu, zmatek podle § 281 čís. 4 tr. ř. Stížnost jest v právu. Podle § 226 tr. ř. jest onemocnění důvodem, pro který může obžalovaný žádati odročení hlavního přelíčení; podle § 275 tr. ř. smí býti pokračováno v hlavním přelíčení, onemocní-li při něm obžalovaný tou měrou, že při něm nemůže zůstat, pouze se svolením obžalovaného a § 427 tr. ř. ustanovuje, že musí býti vyhověno odporu obžalovaného proti rozsudku v jeho nepřítomnosti vynesenému, prokáže-li, že se k němu nemohl dostavit pro neodvratnou překážku mimo něho ležící, za kterouž překážku zajisté dlužno považovati nemoc (Löffler Ö. R. 432 a rozh. víd. n. s. 1085). Uváží-li se, že pro ženu dosud zachovalou jest zajisté líčení věcí rozčilující a okolnost,

že okresní lékař potvrdil, že rozčilení by mohlo mít pro obžalovanou, kterou léčí tou dobou, v zápětí zhoršení její choroby a tím nebezpečí pro její život, neměl zajisté nalézací soud před skutečně provedeným lékařským ohledáním obžalované líčení předsevzít. Dlužno sice připustiti, že v lékařském vysvědčení Dr. R-a není výslovně uvedeno, že se obžalovaná pro chorobu nemůže k líčení dostavit, avšak přes to předložené lékařské vysvědčení odůvodňovalo odročení líčení, neboť podle tohoto vysvědčení mohlo rozčilení nemoc obžalované zhoršiti a i nebezpečí života přivoditi, a nemohlo býti proto požadováno od obžalované, by se takovému nebezpečí vysazovala. Soud měl v líčení pokračovati teprve, kdyby byl lékařským ohledáním obžalované zjistil, že pro ni toho nebezpečí není, zvláště, když ve vysvědčení jest uvedeno, že toto nebezpečí jest pouze »pro tuto dobu«, a neměl se spokojiti s domněnkou Dr. P-e, který obžalovanou neohlédal. Ježto obžalovaná podvodný úmysl popírala a tvrdila poměr soukromoprávní, nelze s určitostí za to míti, že by její přítomnost její poměr k poškozeným nebyla blíže osvětlila a bylo proto právo její obhajoby uvedeným usnesením soudu zkráceno (§ 281 posl. odst. tr. ř.). I bylo proto zmateční stížnosti vyhověti a, ježto se nelze obejít bez nového hlavního přelíčení, slušelo podle § 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. pro rok 1878 za souhlasu generální prokuratury uznati právem tak, jak se stalo.

Čís. 3104.

Ani s hlediska § 99 tr. zák. nezáleží na protiprávnosti prostředku, jehož bylo pachatelem použito, nýbrž jedině na protiprávnosti účelu jím sledovaného. Zákon chrání v § 99 tr. zák. právní statek duševního klidu, bez rozdílu, zda pachatel je oprávněn způsobiti opovězené jím zlo či nikoliv; nezáleží proto na tom, zda osoba, již se hrozí oznámením trestného činu, čin ten skutečně spáchala čili nic.

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 99 tr. zák. se nevyžaduje, by pohrůžka důvodnou obavu skutečně vzbudila, stačí, byla-li k tomu objektivně způsobilou. Pojmovým znakem skutkové podstaty není pachatelův vnitřní opravdový úmysl ohroženému ono zlo, jímž mu hrozí, také skutečně způsobiti, stačí již vnější projev odhodlání, zlo to ve skutek uvést; nesejde na tom, zda je pachatel také ve svém nitru opravdově odhodlán tak učiniti.

Předpis § 222 tr. ř. platí i v příčině průvodních návrhů při hlavním přelíčení.

Neobsahoval-li rozsudek zrušený k zmateční stížnosti podané jen ve prospěch obžalovaného výroku, že jest podmíněné odsouzení závislé na podmínce zadostiučinění podle § 4 zák. o podm. odsouzení, stal se uložení tohoto zadostiučinění v novém rozsudku trest v něm uložený přísnějším (§ 290 odst. druhý tr. ř.), jeho vyslovením byl porušen předpis třetího odst. § 293 tr. ř. a opodstatněn zmatek čís. 11 § 281 tr. ř.